

"ELPA"

Mānī eksperimenti sinterēt dinamiskus abstraktus tēlus un mūziku kinētiskajā glazniecībā aizsākās 1972. g. Mākslas akadēmijā. Radiju vaiņēkas projekcijas iekārtas. Demonstrēju improvizācijas skaņu veidā. Tai skaitā kinētiskā mākslas izstādē 1979. g. "Forma. Krāsa. Dinamika" Pēterburģā.

Vēlāk uzņēmu filmu "Elpa". Tajā izmantoti Svens Grūnberga (Japānija) mūziku; tā, manipulēt, inspirē asociācijas un mobilizē dvēseles spēkus.

Realizējot savas kompozīcijas, iedvesmu meklēju dabā, tās ritmos, krāsās, procesos.

Filme radīta 1987. gadā. "Dzelzs aizkars" mūs atdala no mākslas uoizēm, kas notika aiz tā. Mēs nedrīkstam nekā no tā, ko radīja T. Vilfreds un O. Fišingers, Jim Davis, Stan Brakhage un Frenks Melins, bet mēs darbojamies. Paralēli. Līdzīgi. Filma demonstrēta Austrijā, Šveicē, Polijā, Spānijā.

Par filmu.

"Vismas elpa. Vismas no okeāna drūlēm līdz vaigānotām debes kanotām klusumam. Cilvēka rindi pūsti bezgalības visaptverošajā mīlē. Zemes elpa. Dabas un cilvēka dvēseles saplūšana. Mūžības pulsācija"

- kinētiskās glez. mākslī nav tikai kairināt redzi, bet gan
raizēt asociācijas, izjūtas.

- kompozīciju meditativais raksturs meklējam ritmā, krāsā,
fonalitātē un raizītībā ar skaņu. Ritms atbilst dabas
nosau ritmam, kas iekodēts mūsu smadzenēs.

Kin. glez. darbiem piemīt izteikts psihorelaksācijas efekts.

- lensās redīt to, kas notiek mums, klausoties mūziku; kādē
mijiedarbībā nonāk skaņas un krāsu plūsmas, pauzēt
to sintēzi. (subjektīvi momenti).

- Tā kā mūzika ir abstrakta dabā, es to redzu tikai
abstraktos tēlos, dažkārt ieraizot kompozīcijā apli,
līniju.

- Ne vienmēr izdodas (patērētā reti) prasīt to, ko redzu
iztēlē. Visbiežāk tehnisku problēmu un laika trūkuma dēļ.
Dažkārt ceļā uz vēlamo atklējas kas jauns un negaidīts.
To patam, ja arī citi to pieņem. Neko absolūtu sasniegt
nevar. Mēksla ir subjektīva. Visu nosaka eksperimenti.

- Krāsas un ritms izvēle ir subjektīva, ne asociatīvām
balstīta. Vienu un to pašu krāsu vai krāsu rīkli
mēs (pēc pieredzes) cilvēki uztver tik dažādi.

- Doma un izjūtas, katroties kinēt. u. kompozīcijas
aizved šīs citās laika un telpas dimensijās. Saita
meditativais raksturs, kādas citas realitātes
ilūzija. Senu rituālu nojaušana.

- Kā izvēlēties mūziku (jeb vizuālo produktu skaņai)? Dažādi.
Tā var būt nepausts dzirdēta skaņa dabā, vai mūzika
filmā, TV vai radio. Visbiežāk ņem meklējmu to
skaņu ierakstus. Tādu mūziku, kas raizē asociācijas,
krāsainu dinamisku viriju veidē. Un ja tā mums
"prāpēm", tad atveras kādē otrā redzē - es ieju tur.

- Radīšanai procesis ir ļoti sarežģīts un darblaiķautil-
pīgs. Laikam jau samol, šis mākslas darbs nav
izplatīts, jo vienā personā tū jēlūt mākslēmīkam,
konstruktoram, amatmīkam u. t. t. Un realizēt vari

tikai tik, cik vari: gale rezultātā (ko patstāvīgi papildīmu
un pilnveido) ir tikai daļa no tā redzējuma, ko
inspirē mūzika.

Šāp aru udrīst aizmirst, ka ar vizuālo materiālu jābūt daudz uz maugzokam kā ar krāsu, jo fizioloģiski acs ir nīvāru rīnā jūtīgāre par auru.

- Kin. glezniecībai ir tendence uz monumentalitāti, uz
juvosānos dabai. Pusspēre (debespūms) kā ekstrēmā būtu
saprāc īstenojums. Skatītājs, atrodoties mugulur
stāvoklī, vērotu šo sinkrētiskā mākslas aktu, kas to
iekšautu no visām pūēm. Šāde kinēt. glezniecības reāns
laikē cilvēki nonāktu vēl uelīpūru sajūtu un pārdzīvojumu
varē, citā pasaulē. Brūm emociju plūdums. Katarze.
Laikā apstājis... Es un Visums.

- Dīemrēt, ideja, kam jau vairāku gaduimtu vēsture (saxot no
pezuītu mūka Luīsa - Bertrama Kartēla eksperimentiem) nonē-
kuri nemākslas rokā, tehnikā domājot to noveduši līdz
profanācijai un dīemrēt šis mākslas stāns negūst attīstību.

- Mani eksperimenti saistīti ar glezniecīku pūēfu
problēmāi. Nevī katrē nots (kā Kartēlam u.c.), bet akordi,
vai vīn skandāls kopumā nokrā gan krēm, gan
itme sakārtas "gleznas" kopā. Meklēju sakārtas
starp krēm laukumu kustības ātrumu un virzīmu,
spīlētumu un attēlo arumu, akcenta vietu un laiku utt.

- Spīlētā personības, kas līdzīgi to redzē ir, pirmkārt,
K. Bkkahtgauzens XVII g. Vīnī iatroduja koncepciju "acīmū-
zīkai" - kur krēmā izvēlas pat mākslinīki (pretēji
Kartēlam) pēc nokārojuma, ko īnspīrī mūzīkē.

- Dīza personība A. Skrjabin, kurē redzējumi (krēmā un
vizuālā realizācijā jomē) bija grandiozi. Vīn mūzīkē,
partitūrā ieklēja tīndu "Luce" (gāime), ko atdīfrēt
dīemrēt uau izdevīs vēl šodīn. Vīn dārlu mūzīkē
"Prometejs" pūmoris atkārojē 1915g. Kamēgi Holā,
protams tā laika tehnīko spēju robežān. Iespāds lījū
sārmīcīn!

- Šānēko laiku īzeili kin. glezniecības īzrītējs
leija Frenks Malīne. Strādāja NASA'ā, tehnikā īzglītōt,
vīn rēka redēt kinētīkās gleznas (bija vairākas
vēvērojamas īstādes) klūstot par īi mākslas zānre
autorītātī. Pīrums tam vīn nodarbojās ar tradīc. glezniecību.

- V. Kandīnskis - abstrakcionīsmā pamātlīcējs. Dīms
nogalē, daļēji vīties savā dāīredē, nonācē pū se-
nājumā, katoties savos dāīlās ... " un ja nu vēl
jām pīskīrtu kustību!"